

[Stavad]

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om lån til betaling af ejendomsskatter og om ændring af ligningsloven. (Lån til efterlønsmodtagere).

(Lovforslag nr. L 123).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 79:

Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for de danske repræsentanter i Europa-Parlamentet (De Europæiske Fællesskabers Forsamling). (Om eftervederlag m.v.).

Af finansministeren (Palle Simonsen).

(Fremsat 12/11 86. Første behandling 19/11 86. Betænkning 20/11 86. Anden behandling 2/12 86).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 129 stemmer (S, KF, V, SF, RV, CD, KRF og VS) mod 3 (FP).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Bidragsforhøjelse m.v.).

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).

(Fremsat 15/10 86. Første behandling 30/10 86. Betænkning 27/11 86. Anden behandling 2/12 86. Lovforslaget optrykt efter anden behandling. Ændringsforslag nr. 1 og 2 af 3/12 86 til tredje behandling af Kaj Poulsen (S) og Lilli Gyldenkilde (SF)).

Der var stillet 2 ændringsforslag af Kaj Poulsen (S) og Lilli Gyldenkilde (SF) (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af Kaj Poulsen (S) og Lilli Gyldenkilde (SF):

Til § 1

1) I den under nr. 6 foreslåede ændring af lovens § 76, stk. 1, 1. pkt., ændres »8 gange« til: »7,65 gange«.

2) I den under nr. 7 foreslåede ændring af lovens § 84, stk. 1, 2. pkt., ændres »12 gange« til: »12,50 gange«.

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

På baggrund af at det ikke har været muligt at få det fornødne dokumentationsmateriale forelagt for arbejdsmarkedsudvalget med hensyn til udregningen af omkostningerne ved fjernelse af 70 pct.-satsen, stilles ændringsforslag om, at fordelingen af udgiften sker således, at den oprindelige finansieringsmåde for efterlønsordningen videreføres.

Formanden:

Jeg giver først ordet til formanden for udvalget, hr. Bo Kristensen, for aflæggelse af mundtlig indstilling.

Bo Kristensen (KF):

Udvalget har behandlet lovforslaget i to møder, efter at det ved anden behandling blev henvist til fornyet udvalgsbehandling.

Herefter indstiller et flertal, Det Konservative Folkepartis, Venstres, Det Radikale Venstres, Centrum-Demokraternes og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget, lovforslaget til vedtagelse i den affattelse, hvori det foreligger efter anden behandling.

Et mindretal, Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Venstresocialisternes medlemmer af udvalget, vil redegøre for sin stilling ved tredje behandling.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Kaj Poulsen (S):

[Kaj Poulsen]

Ved anden behandling af dette forslag anmodede vi om at få udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling for at få klarlagt, hvilke beregningsmetoder ministeren havde brugt for at finde frem til omkostningen ved at fjerne 70 pct.-satsen på efterløn.

Vi har fået tilstillet noget materiale, der kan betegnes som dubletter. Ministeren har sendt materiale over til Folketinget, som vi havde modtaget én gang, og på den baggrund har et flertal af udvalget altså ment, at Folketinget har fået de oplysninger, der skulle til, for at Folketinget kunne tage stilling til omkostningen ved at fjerne 70 pct.-satsen.

Vi må stadig sige, at ministeren ikke har dokumenteret behovet for forhøjelse af medlemskontingentet til efterlønsordningen, på baggrund af at man fjerner 70 pct.-satsen, og vi har så i stedet forsøgt, om vi kunne få et flertal for at videreføre den finansieringsordning, som blev fastlagt, da efterlønsordningen blev gennemført, og hvorefter arbejdsgiverne betaler $\frac{2}{3}$ og lønmodtagerne $\frac{1}{3}$ af nettoudgifterne.

Vi har stillet ændringsforslag herom og håber så, at vi kan få i hvert fald dem igenem.

Vi har fra udvalgets side anmodet om at få Landsarbejdsnævnets indstilling til sagen, for også Landsarbejdsnævnet, både lønmodtagersiden og arbejdsgiversiden, har været i tvivl om, hvorvidt de udregninger, ministeren lægger til grund for denne forhøjelse, har et sagligt indhold.

Vi havde håbet, at flertallet ville udsætte behandlingen af dette lovforslag, således at vi kunne få Landsarbejdsnævnets indstilling. Det har ikke kunnet lade sig gøre, fordi Landsarbejdsnævnet har møde, samtidig med at forslaget behandles her i Tinget, men ministeren har tilbudt, at Landsarbejdsnævnets indstilling vil blive oversendt til arbejdsmarkedsudvalget. Det har vi sagt ja tak til, og vi vil på den baggrund forfølge sagen, hvis det er sådan, at Landsarbejdsnævnet kommer frem til den samme holdning som den, Socialdemokratiet har givet udtryk for her i salen, nemlig at ministeren har snydt på vægten, da han udregnede omkostningerne ved denne lovs gennemførelse.

Jeg skal anbefale, at man stemmer for de ændringsforslag, vi har stillet.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Også jeg skal på SFs vegne anbefale, at man stemmer for de stillede ændringsforslag. Vi har én gang tidligere stemt om et ændringsforslag vedrørende finansieringen af afskaffelsen af efterløns-satsen på 70 pct. Desværre kunne vi ikke på daværende tidspunkt komme igennem med ønsket om, at vi skulle fastholde den oprindelige form for finansiering. Jeg mener, at i betragtning af, hvor meget dette kontingent er steget gennem årene, skulle vi simpelt hen kunne sige, at der var penge nok i systemet til, at vi kunne ændre på 70 pct.-satsen. Men det blev nedstemt, og så prøver vi nu på denne måde at sige: vi fastholder det gamle princip, nemlig nettofinansieringsprincippet, i de ændringsforslag, vi nu stiller, og det håber jeg naturligvis at man vil indse er en god måde at gøre disse ting på.

Det er helt urimeligt, at lønmodtagerne alene skal betale, når man afskaffer en sats, og sagen er jo også den, at vi på et senere tidspunkt skal behandle delpensionen, som jo bliver indrettet efter dette her, og dér foreslår man jo ikke, at det er lønmodtagerne alene, der skal betale.

Jeg synes derfor, man skulle prøve at tænke sig rigtig grundigt om og så stemme for ændringsforslagene her.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

VS mener principielt, at arbejdsgiverne alene burde betale, da det er dem, der nedslider arbejdskraften, så folk er nødsaget til at gå på efterløn. Det er jo især folk fra de ufaglærtes kasser, der går på efterløn. Men ét er idealerne, noget andet er virkeligheden her og nu, og virkeligheden er, at man skal kæmpe for blot at holde fast på princippet om, at arbejdsgiverne bidrager med $\frac{2}{3}$ til efterlønsordningen, mens A-kassemedlemmerne bidrager med $\frac{1}{3}$. Det er et princip, som loven her i øvrigt har slået hul i. Men som et minimum ønsker vi at holde fast ved dette princip, og derfor kan vi støtte Socialdemokratiets og SFs ændringsforslag herom.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes, idet 64 stemte for, 75 imod.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Kaj Poulsen (S):

Som sagt ved både andenbehandlingen og da vi behandlede ændringsforslagene, er Socialdemokratiet utilfreds med den finansiering, der er lagt til grund for fjernelsen af 70 pct.-satsen. Vi vil som sagt forfølge sagen, men vi mener ikke, at det skal forsinke 70 pct.-satsens fjernelse fra loven, og det er baggrunden for, at vi i dag vil stemme for lovforslaget ved den endelige behandling.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Også vi har igennem de år, efterlønnsloven har eksisteret, stemt for den. Der har godt nok i mange år verseret rygter om, at vi ikke stemte for efterlønnsloven i sin tid, da den blev gennemført, men det gjorde vi, og i forbindelse med det forsøgte vi at få det finansieringsprincip ind, at arbejdsgiverne skulle betale efterlønnsordningen. Det kom vi ikke igennem med, men vi blev så enige med andre partier om, at vi skulle have et finansieringsprincip, der hed nettofinansieringsprincippet. Det vil sige, at efterlønnen skal betales af arbejdsgiver og lønmodtager i fællesskab, således at arbejdsgiverne betaler $\frac{2}{3}$ til ordningen og lønmodtagerne selv betaler $\frac{1}{3}$, og det princip holder vi fast i.

Vi har forsøgt, i forbindelse med at efterlønsloven på de 70 pct. bliver afskaffet, at holde fast i princippet, men det er ikke lykkedes for os. Da efterlønnen imidlertid er en af de ting, der betyder meget for SF – alle skal forstå, at vi støtter den – og da det betyder uendelig meget for efterlønsmodtagerne, at 70 pct.-satsen afskaffes, har vi besluttet, at på trods af at vi er uenige i den måde, finansieringen foregår på i denne omgang, vil vi stemme for lovforslaget for at gøre det klart, at vi er med til at afskaffe 70 pct.-satsen.

Men jeg skal også sige på SFs vegne, at selv om de to dårligste sats er blevet afskaffet på den måde, at det er lønmodtagerne selv, der har finansieret det, betyder det ikke, at det er et nyt princip, der er indført. I

samme øjeblik vi har et andet flertal i dette Folketing – og det vil jeg da håbe kommer snart – skal alle være klar over, at det er en af de sager, hvor der ikke fremover vil blive tale om, at lønmodtagerne kommer til at betale mere til denne ordning end det, der var gældende, da loven blev vedtaget i sin tid, nemlig $\frac{1}{3}$ til lønmodtagerne og $\frac{2}{3}$ til arbejdsgiverne.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

VS ønsker 70 pct.-satsen i efterlønnen væk, ingen tvivl om det, men vi tager skarp afstand fra det princip, som blev introduceret i 1982, og som nu følges igen, nemlig at det alene – med 10 streger under »alene« – er medlemmerne, der skal betale. Hermed betræder man en sti, der går i en forkert retning, og det vil vi ikke være med til.

For os er det en underlig form for solidaritet, hvis den kun handler om, at den ene part, og den svageste part, nemlig A-kassemedlemmerne, skal betale, mens arbejdsgiverne slipper, og det er jo slet ikke to, men tre gange. Det skete også, da man skulle tilbagebetale penge til visse efterlønsmodtagere, nemlig dem, der var blevet trukket forkert, fordi de fik pension.

I denne regerings periode er medlemskontingentet i øvrigt allerede steget med 158 pct. med denne stigning. Det har også været regeringens udtalte ønske. Arbejdsministeren har end ikke villet svare på, hvor mange efterlønsmodtagere den allerede foretagne stigning kunne bære. Det er irrelevant, siger arbejdsministeren, idet regeringen netop har haft som formuleret ønske, at fordelingen skulle ændres, sådan at medlemmerne kom til at betale noget mere.

Da vi imidlertid ønsker 70 pct.-satsen væk, skal vi lade være med at stemme imod loven og blot undlade at stemme, fordi vi synes, det er godt, at denne sats forsvinder. Men vi synes, det er et meget forkert princip, der er blevet introduceret.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg har selvfølgelig noteret mig det forbehold vedrørende finansieringen, som S og SF har taget, og jeg er klar over, at man vil følge livligt med i denne sags udvikling. Det er jeg så forberedt på, men jeg vil alligevel her udtrykke min glæde over, at S og SF stem-

[Arbejdsministeren]

mer for lovforslaget. Jeg synes, det er rart, at det er et så bredt flertal i Folketinget, der nu hjælper de mange efterlønsmodtagere, som er og vil komme på 70 pct.-satsen, op på de 80 pct., og jeg synes også, det er glædeligt, at man samtidig får vedtaget nogle bidragsforhøjelser i øvrigt.

Kaj Poulsen (S):

For at ministerens konstatering ikke skal stå alene, skal jeg meddele, hvordan det gik ved førstebehandlingen. Da var ministeren imod en fjernelse af 70 pct.-satsen, men på baggrund af, at Socialdemokratiet, SF, VS, og Det Radikale Venstre sagde, at de ville stille ændringsforslag om det, var ministeren klog nok til at bøje sig. Det er rart, at ministeren med så positivt et sind nu kan se, hvor nødvendigt det var.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Nu ville hr. Kaj Poulsen, hvis han havde nået at slå efter under førstebehandlingen, se, at jeg allerede da var imødekommende over for det forslag, som hr. Estrup kom med, og som han havde anmeldt over for mig, allerede inden vi gik til første behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 132 stemmer (S, KF, V, SF, RV, CD, KRF og Steenholdt (Grøn.)) mod 3 (FP); 3 (VS) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Forhandling om redegørelse nr. R 4:

Undervisningsministerens redegørelse af 4. november 1986 om forskningspolitik.

(Anmeldt 4/11 86. Redegørelse givet 4/11 86. Beslutning om forhandling 5/11 86).

Forhandling

Jytte Hilden (S):

Jeg skal starte med at sige tak til undervisningsministeren for hans redegørelse, og jeg skal selvfølgelig også på en måde sige tak til SF, fordi de er hjælpsomme ved at stille en forespørgsel, som vi også får til debat i dag. Først har vi dog redegørelsen, og så kunne vi måske nok have undværet forespørgslen, men o.k.

Baggrunden for diskussionen i dag om undervisningsministerens redegørelse er det efter vores mening meget markante behov, der er for et løft vedrørende grundforskningen, og derfor skal de ord, jeg siger, i høj grad være koncentreret om spørgsmålet om, hvad vi kan gøre for den helt basale forskning. Spørgsmålet om erhvervsforskning, spørgsmålet om målrettet forskning og spørgsmålet om sektorforskning er blevet taget op ved andre lejligheder og vil blive taget op senere i dag, og derfor skal mine ord ses i lyset af ønsket om at gøre noget for den basale del af forskning.

Det, vi i de senere år har oplevet, og det, som i stigende grad har drevet forskningsverdenen til en stigende grad af mismod, er, at spørgsmålet om at lave puljer, spørgsmålet om at lave programmer, spørgsmålet om at lave projekter, udmærkede initiativer vedrørende freds- og konfliktforskning, udmærkede initiativer vedrørende kvindeforskning, alt sammen har været medvirkende til at udhule den grundlæggende forskning, som præcis er den, der giver et løft, og hvor de til tider overraskende ting kommer frem. Derfor har nok de mennesker, der befinder sig i den traditionelle del af forskerverdenen, følt sig en lille bitte smule snydt. Det er den sædvanlige historie om at skære hundens hale af og så fodre hunden med den.

Der er ingen som helst tvivl om, at en forudsætning for en kvalitativ vækst, en grøn vækst, eller hvad man nu vil kalde det, i et samfund som det danske er et stort mål af grundforskning.

Ministeren, som jo er udmærket til at skrive fristile, og som givet har haft en finger med i spillet i formuleringerne i sin redegørelse, sammenligner på et tidspunkt forskningen med det at dyrke sin have: man skal ikke luge for meget ud, så bliver det goldt; på den anden side, hvis man ikke luger ud, så ender det hele i et vildnis. Det lyder jo smukt og netop meget lyrisk. Men tror ministeren, at forskere er radiser? Tror ministeren, at